

UNIVERSITAT DE LLEIDA
FACULTAT DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ

TITULACIÓ: Grau en Educació Social

CODI: 100942 **MATÈRIA:** Orientació per a la inserció sociolaboral

---

MÒDUL: XVI. Optativitat

PROFESSOR/A RESPONSABLE: Sofia Isus

EQUIP DOCENT: Sofia Isus

CURS ACADÈMIC: 2013/2014

CARÀCTER: Optativa

CRÈDITS ECTS: 6

SEMESTRE: 2n

IDIOMA D'IMPARTACIÓ: Català

COMPETÈNCIES

- Conèixer i saber interpretar l'entorn socioeconòmic i polític de referència de la intervenció orientadora: sistemes formatius, estructura del mercat laboral, polítiques actuals en matèria de formació i ocupació.
- Dissenyar, desenvolupar i avaluar projectes, programes i serveis d'orientació i desenvolupament personal i professional.
- Seleccionar i aplicar models d'intervenció orientadora en l'entorn laboral d'acord a objectius, contextos, destinataris i utilitzar mètodes i instruments d'aplicació individual, *grupal i institucional.
- Diagnosticar les necessitats formatives i d'orientació professional de persones, grups i organitzacions.
- Dissenyar, impartir, gestionar i avaluar processos formatius presencials, *semipresencials i virtuals en l'entorn laboral.
- Avaluar i acreditar competències d'acció professional seleccionant els instruments entre els existents, adaptant-los quan sigui necessari o creant-los si calgués.
- Actualitzar-se de manera permanent en el domini de les TIC per utilitzar-les com a eines en el disseny i desenvolupament d'accions orientadores i formatives.
- Responsabilitzar-se de la seva formació permanent, reconeixent els aspectes crítics que ha de millorar en l'exercici de la professió, adquirint independència i autonomia, romanent sempre informat/a de els canvis en les estructures del mercat laboral i de les polítiques de formació i ocupació.
- Exposar els projectes dissenyats, tant en la seva versió escrita, com en la seva presentació oral adaptant-se als nivells de coneixements previs de les persones de les audiències.

OBJECTIUS

- Situar la intervenció de l'orientació professional en la realitat de la incertesa laboral
- Comprendre el nou marc estructural de la formació per a l'ocupació i el seu potencial inductor per al desenvolupament de la carrera professional.
- Conèixer els requeriments que el món laboral exigeix als demandants de feina i descobrir les vies d'inserció possibles.
- Analitzar les pròpies competències, qualitats i capacitats per a desenvolupar una feina.
- Conèixer les estratègies de recerca de feina a través de les polítiques actives d'ocupació.
- Aprendre a confeccionar la carta de sol.licitud i el currículum vitae europeu, preparar l'entrevista de sel.lecció.
- Planificar la recerca de feina analitzant el mercat laboral.
- Caracteritzar la funció de l'orientació professional en el procés de reconeixement de la competència d'acció professional.
- Utilitzar amb eficiència i eficàcia fonts, recursos i xarxes d'informació, que facilitin la intervenció orientadora en el procés d'evaluació de la competència d'acció professional.
- Descriure les principals etapes del procés d'acreditació de la competència d'acció professional.
- Especificar quins són les principals competències metodològiques ("saber fer") i participatives ("saber estar") requerides als professionals de l'orientació que acompanyin a les persones en el procés d'acreditació de la competència d'acció professional.
- Valorar la conseqüències derivades de la posada en funcionament al nostre país del reconeixement de les competències professionals d'aquelles persones sense títols de formació professional o sense certificats de professionalitat.

CONTINGUTS

Competències i qualificacions. Tipologia de les competències. Configuració de les qualificacions. Les qualificacions en l'àmbit espanyol. Marc europeu de les qualificacions.

Orientació en l'avaluació, reconeixement i acreditació de competències. Sistemes d'avaluació de competències: Tècniques i instruments .Sistema d'acreditació de competències.

El mercat laboral. Oferta y demanda d'ocupació. El Servei Català d'Ocupació. Requeriments Professionals i demanda de feina. Tipus de contracte laboral.

Procés de selecció de personal. Selecció en base a competències. Instruments de selecció presencials i on-line. Estratègies per la recerca de feina. Carta de presentació. Currículum. Entrevista de selecció. Proves psicotècniques

Orientació Professional en les transicions. El trànsit dels joves a la vida adulta i activa. Transició de treball a treball. Transició de treball a jubilació. Programes d'orientació en la transició. Programes d'inserció sociolaboral.

Funcions de l'Orientació Professional en l'ocupació. El desenvolupament professional en el treball. Treball i ocupació. Programes d'orientació per a l'ocupació.

METODOLOGIA

PRESENCIAL:

- **Lliçó magistral:** exposició teòrica de continguts de l'assignatura i transmissió d'informacions i activació de processos cognitius entre els estudiants.
- **Pràctiques d'aula:** plantejament, anàlisi i resolució de situacions concretes d'inerció sociolaboral amb el posterior debat i correcció.
- **Exposició de treballs:** exposicions orals dels estudiants amb suport TIC del treball realitzat.
- **Tutoria:** Activitats d'aprenentatge individual en petit grup, basada en la resolució de dubtes, i preparació de projectes encomanats.
- **Proves escrites** que serveixen per valorar el progrés de l'estudiant.

NO PRESENCIAL:

- **Estudi** dels continguts relacionats amb es classes teòriques i pràctiques.
- **Lectures** autònomes i/o dirigides amb l'enfocament centrat en els temes objecte d'estudi.
- **Treballs en grup:** activitats d'aprenentatge autònom de caràcter teòric/pràctic per tal de lliurar-los i/o exposar-los a la classe.

AVALUACIÓ

	Individual / Grupal	Percentatge
Portafoli professional	I	30 %
Coavaluació	G	10 %
Tutories	I/G	10 %
Treball en grup	G	20 %
Prova escrita	I	30 %

Cada part ha d'obtenir la nota mínima (5) per garantir les competències de la matèria

BIBLIOGRAFIA

- Agudelo, S. (1993). *Certificación Ocupacional. Manual didáctico*. Montevideo: Cinterfor/OIT.
- Blasco, P.; Pérez, A. y Fossati, R. (2010): *Orientación profesional : desarrollo de competencias y práctica profesional*. Valencia. Nau Llibres.
- Borrego, V. (2011): *Inserción socio-laboral en colectivos con dificultades de acceso al empleo : formación para el empleo*. Madrid. Editorial CEP,S.L.
- C.E. (1995). *Libro Blanco sobre Educación y Formación: Enseñar y Aprender. Hacia la Sociedad Cognitiva* Luxemburgo: Oficina de Publicaciones Oficiales de las Comunidades Europeas.
- C.E. (2002). *Tuning Educational Structures in Europe. From Prague to Berlin, the EU Contribution*. (Conference Booklet). Brussels.
- C.E. (2005). *Hacia un Marco Europeo de Cualificaciones para el Aprendizaje a lo largo de la Vida*. Bruselas: Dirección General de Educación y Cultura.
- Casserly, C. (1994). "Employment counselling, career guidance and occupational information provided through a public employment service". *ILO Labour Administration Branch Document*, N° 40-2. Ginebra: OIT.
- CE (2000). *Memorándum sobre el aprendizaje permanente*. Documento de trabajo de los servicios de la Comisión Europea. Bruselas. SEC, 1832.

- CE (2002b). *Bilan de cinq années de stratégie européenne pour l'emploi*. Luxembourg: Office des Publications Officielles des Communautés Européennes.
- CE (2004). *Proyecto sobre el fortalecimiento de las políticas, sistemas y prácticas en materia de orientación permanente en Europa*. Resolución del Consejo y de los Representantes de los Gobiernos de los Estados. Bruselas.
- CONOCER (1997). *Sistemas Normalizado y de Certificación de Competencia Laboral*. México. Presentación electrónica en: www.conocer.org.mx.
- Echeverría, B. (1998). "La formación, eje central de nuestra sociedad". En AA.VV. *La formació dels protagonistes del futur*. Lleida: Universitat de Lleida (41-57).
- Echeverría, B. (2004). "Formación e inserción profesional". En BUENDÍA, L. et alt [Coords]: *Temas fundamentales en la investigación educativa*. Madrid: Editorial Al Muralla, (241-301).
- Echeverría, B. (2007). *De las competencias profesionales a las competencias formativas en el trabajo de juventud*. (Jornadas sobre formación en competencias profesionales en el ámbito de la juventud). Sevilla: Instituto Andaluz de la Juventud. Junta de Andalucía.
- Echeverría, B.; Isus, S.; Martínez, P. Sarasola, L.(2008). *Orientación Profesional*. Barcelona. Editorial UOC.
- Fletcher, Sh. (1997) "Nuevas formas de evaluación y certificación". En: *Competencia Laboral. Antología de Lecturas*. México: CONOCER.
- Irigoin, M. y Vargas, F. (2002). *Competencia Laboral. Manual de conceptos, métodos y aplicaciones en el sector salud*. Montevideo: Cinterfor/OIT.
- Joras M. (1995). *Le Bilan de compétences*. Paris: PUF.
- Lemoine, C. (2002). *Risorse per il bilancio di competenze*. Milano: FrancoAngeli.
- Mardones, J. y Marijuán, V. (2003). "Intriga ante una Ley ¿integradora? de la cualificación y Formación Profesional". *Bordón. Revista de Pedagogía*, 55, 3 (395-408).
- Montoro, V. (2009): Buenas prácticas : itinerarios de inserción sociolaboral para el alumnado en situación de riesgo social. Granada. [Ediciones Adhara, S.L.](http://www.edicionesadhara.com)
- OCDE (2001). «La formation tout au long de la vie pour tous: grands axes de l'action ». *Analyse des politiques éducatives*. París: Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico.
- OCDE (2003). "Orientation professionnelle : nouvelles pistes de réflexion". *Analyse des politiques d'éducation*. París: Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico.
- OCDE (2003). *Au-delà du discours: Politiques et pratiques de la formation des adultes*. París: Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico.
- OCDE (2004). *Orientación profesional y políticas públicas. Cómo acortar distancias*. París y Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia.
- Rodríguez, S. (2007). "Una formación para el empleo: Un reto del EEES". En Figuera, P. y Rodríguez, M.L. [Coord.] *Reflexiones en torno al balance de competencias. Concepto y herramientas para la construcción del proyecto profesional*. Barcelona: Publicacions i Edicions UB (7-10).
- SENAI (2002). *Metodologia de Avaliaçã o e Certificaçã o de Competencias*. Brasilia.
- Serreri, P. (2005). *Competencias y formación en la edad adulta. El Balance de Competencias*. Barcelona: Laertes.
- Serreri, P. (2007). "El balance de competencias y la orientación profesional: Teoría y práctica". En Figuera, P. y Rodríguez, M.L. [Coord.] *Reflexiones en torno al balance de competencias. Concepto y herramientas para la construcción del proyecto profesional*. Barcelona: Publicacions i Edicions UB (15-37).
- Valverde, O. [Coord.] (2001). *El enfoque de la competencia laboral*. Montevideo: Cinterfor/OIT.
- Vargas, F. (1999). *Las cuarenta preguntas más frecuentes sobre competencia laboral*. Montevideo: Cinterfor/OIT.
- Vargas, F. (2002). "Cuatro afirmaciones sobre certificación. Todas falsas". *Boletín Cinterfor/OIT*, N° 153.
- Vargas, F. (2004). *Competencias clave y aprendizaje permanente. Tres miradas a su desarrollo en América Latina y el Caribe*. Montevideo: Cinterfor/OIT.
- Vargas, F., (2004). *Competencia Laboral en la práctica*. Montevideo: Cinterfor/OIT.
- Watts, A.G.; Sultana, R.G. (2005). "Career guidance policies in 37 countries: Contrasts and common themes". *International Journal for Educational and Vocational Guidance*, Vol. 4, N° 2-3, (105-122).
- Yatchinovsky, A y Michard, P. (1994). *Le bilan personnel et professionnel*. Paris: ESF.

CRONOGRAMA: ACTIVITATS D'APRENTATGE

SETMANA	PROFESSOR/A	ALUMNES	Hores presencials	Hores no presencials
1	Presentació de l'assignatura.(Objectius, competències, metodologia i avaluació) Metodologia dels grups de treball. Negociació del sistema d'avaluació	Assistència a classe. Mantenir una actitud receptiva, reflexiva i crítica. Participar activament.	2	
	Avaluació Inicial Distribució per grups de treball.	Avaluació inicial Formació dels grups de treball.	2	
2	Presentació Tema 1: ANÀLISI DE LA TRANSFORMACIÓ ESTRUCTURAL DEL MERCAT DE TREBALL Contextos del mercat laboral	Assistència a classe. Mantenir una actitud receptiva, reflexiva i crítica. Lectura i comentari d'articles i documents relatius al tema	2	4
	Anàlisi de competències professionals pròpies	Participar activament.	2	2
3	Tema 2:CONFIGURACIÓ DE LA PROFESSIONALITAT -Configuració actual de les professions -Nous requeriments professionals	Assistència a classe Lectura i comentari d'articles i documents relatius al tema	2	4
	Competències transversals Determinar competència transversal del curs	participar activament	2	4
4	Tema 3: COMPETÈNCIES I QUALIFICACIONS	Assistència a classe Participació en activitats d'aula	2	4

SETMANA	PROFESSOR/A	ALUMNES	Hores presencials	Hores no presencials
	-Competència d'acció professional -Tipologia de competències -Qualificacions professionals	Lectura i comentari d'articles i documents relatius al tema		
	-Anàlisi de la propies competències. -Curriculum Europass	Confecció del Curriculum Europass personal	2	6
5	Tema 3: COMPETÈNCIES I QUALIFICACIONS -Marc Espanyol i Europeu de Qualificacions -	Assistència a classe Participació activa en la preparació de preguntes per la conferència	2	4
	-Curriculum Europass	Anàlisi de competències del CV	2	2
6	Tema 4: AVALUACIÓ, RECONeixEMENT I ACREDITACIÓ DE COMPETÈNCIES -Avaluació de competències professionals: sistemes i eines -Anàlisi del sistema espanyol d'acreditació i comparació amb altres sistemes europeus . Anàlisi de les figures d'Assessor i Avaluador en l'acreditació segons la normativa vigent	Assistència a classe Participació en activitats d'aula Localització i estudi de la documentació per aplicar QUALIFICAT Localització de la normativa vigent i de les convectòries realitzades per la figura de l'Assessor/a i l'avaluador/a per l'acreditació.	2	2
	-Ofertes laborals: anàlisi	Localitzar ofertes en premsa i on-line	2	2
7	Tema 4: AVALUACIÓ, RECONeixEMENT I ACREDITACIÓ DE COMPETÈNCIES -Sistemes d'acreditació de competències. Programa Qualificat i Acreditat -Conferència d'un gestor de programa	Assistència a classe Participació en activitats d'aula	2	2

SETMANA	PROFESSOR/A	ALUMNES	Hores presencials	Hores no presencials
	-Ofertes laborals: anàlisi	Seleccionar ofertes de treball	2	2
8	Tema 5: PROJECTE PROFESSIONAL I DE VIDA -Característiques dels projectes professionals i de vida -Continguts dels Projectes professionals i de vida -El portafoli com a eina en el projecte professional i de vida	Assistència a classe Participació en activitats d'aula El portafoli: estructurar-lo i personalitzar-lo	2	4
	-Carta de presentació	Dissenyar cartes de presentació	2	2
9	Tema 6 ORIENTACIÓ PROFESSIONAL EN LA INSERCIÓ SOCIOLABORAL -Concepte i funcions de l'orientació professional -Models i sistemes d'orientació	Assistència a classe. Mantenir una actitud receptiva, reflexiva i crítica. Lectura i comentari d'articles i documents relatius al tema	2	4
	Entrevista laboral:pautes essencials	Analitzar actituds i estratègies per l'entrevista professional	2	2
10	Tema 6 ORIENTACIÓ PROFESSIONAL EN LA INSERCIÓ SOCIOLABORAL -Orientar en les transicions: inserció sociolaboral -Funcions de l'orientació per a l'ocupació -Àrees d'intervenció en l'orientació per a l'ocupació -Accions d'orientació per a l'ocupació	Assistència a classe. Mantenir una actitud receptiva, reflexiva i crítica. Lectura i comentari d'articles i documents relatius al tema	2	2
	L'entrevista en la selecció de personal	Preparació i realització d'una entrevista de treball	2	2

SETMANA	PROFESSOR/A	ALUMNES	Hores presencials	Hores no presencials
11	Tema 6 ORIENTACIÓ PROFESSIONAL EN LA INSERCIÓ SOCIOLABORAL -Orientar per l'ocupació -Orientar a persones en atur -Orientar a persones en risc d'exclusió social -Procesos de reconversió professional	Assistència a classe. Mantenir una actitud receptiva, reflexiva i crítica. Lectura i comentari d'articles i documents relatius al tema	2	4
	L'entrevista en la selecció de personal	pràctiques d'entrevistes laborals	2	2
12	Tema 6: AVALUACIÓ, RECONeixEMENT I ACREDITACIÓ DE COMPETÈNCIES -Avaluació de competències professionals: sistemes i eines -Anàlisi del sistema espanyol d'acreditació i comparació amb altres sistemes europeus . Anàlisi de les figures d'Assessor i Avaluador en l'acreditació segons la normativa vigent	Assistència a classe. Mantenir una actitud receptiva, reflexiva i crítica. Lectura i comentari d'articles i documents relatius al tema	2	2
	Planificació de la recerca de feina	Eines i estratègies per la planificació	2	2
13	Tema 6: AVALUACIÓ, RECONeixEMENT I ACREDITACIÓ DE COMPETÈNCIES -Sistemes d'acreditació de competències. Programa Qualificat i Acreditat -Conferència d'un gestor de programa	Assistència a classe. Mantenir una actitud receptiva, reflexiva i crítica. Lectura i comentari d'articles i documents relatius al tema	2	2
	Planificació de la recerca de feina	Pla d'execució	2	2
14	Tema 7: POLÍTIQUES D'OCUPACIÓ -Classificació de les polítiques -Efectes de les polítiques actives -Polítiques actives per fomentar l'ocupació	Assistència a classe. Mantenir una actitud receptiva, reflexiva i crítica. Lectura i comentari d'articles i documents relatius al tema	2	2

SETMANA	PROFESSOR/A	ALUMNES	Hores presencials	Hores no presencials
	Incidents crítics com a eina de selecció	Pràctica d'incidents crítics	2	2
15	Tema 8 PROGRAMES PÚBLICS D'OCUPACIÓ-FORMACIÓ PER A TREBALLADORS -Escoles Taller i Cases d'Oficis - Tallers d'Ocupació -Contractes en formació -Formació dual	Assistència a classe. Mantenir una actitud receptiva, reflexiva i crítica. Lectura i comentari d'articles i documents relatius al tema	2	2
	Role-playing en la selecció de personal	Pràctica de role-playing	2	
16	AVALUACIÓ DE LA COMPETÈNCIA DE PLANIFICACIÓ I ORGANITZACIÓ	Aplicació de la rúbrica per 360 ^a	4	
17	AVALUACIÓ DEL PORTAFOLIO	Redacció final PORTafoli Tutories portafoli	1	1
18	AVALUACIÓ	Examen dels aspectes conceptuals de la matèria	2	2
19		Revisió examen i nota final	1	1
		TOTAL HORES	68	82